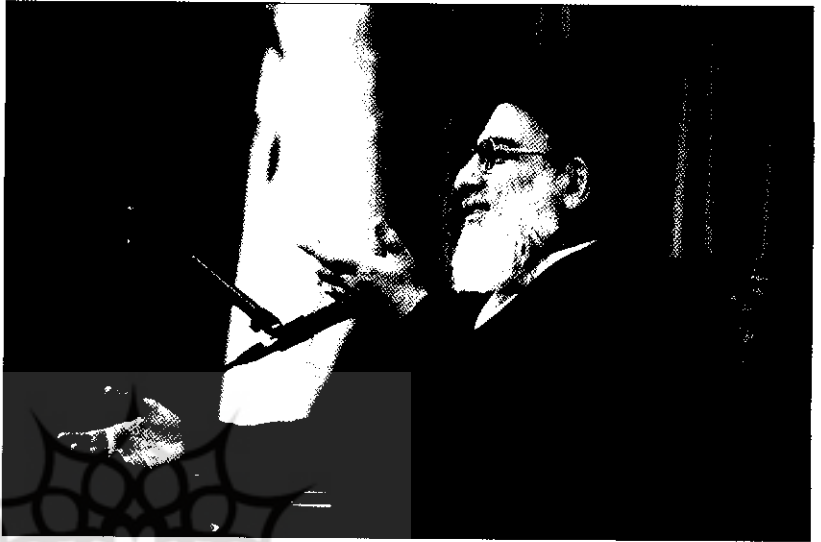

بیش از همه دستگاه‌های اداری کشور دستگاه قضایی دارد تلاش می‌کند

آماده کنند اینها اهداف بلندمدتی است که ما در آیات قرآن می‌بینیم و اینها به عنوان اهداف اصلی و ارزشی الهی در بعثت انبیاء، تشریح شرایع الهی دیده شده است. لازم به خلافت، فلسفه خلافت الهی، انبیاء حکم به حق است، حکم به عدل است هر کجا می‌روید اسم این مقوله‌ها بیاید در قرآن کریم به عنوان اهداف اصلی به عنوان وسائل محوری و نیازهای دائمی بشری است اینها و آن جامعه و نظامی ممتاز است که بتواند عدالت را بهتر، جامع‌تر، دقیق‌تر اجرا و احیا کند در جامعه خودش؛ معیار تفاضل توانای بشر به این است؛ ما هم که دایره اقامه نظام جمهوری اسلامی و حکومت اسلامی هستیم قطعاً بیشتر از همه می‌توانیم حرکت کنیم به سوی آن عدالتها و ارزشهایی که در اسلام دیده شده، تعبیه شده و منظور شده در یک جامعه مدنی اسلامی خصوصاً امروز که روز تهاجم بر اسلام است روز چالشهای عظیم بین جوامع بشری است قدرتهای استکباری بزرگ با زورهایی که دارند امکانات اقتصادی عظیمی که دارند، با تجهیزات تبلیغاتی گسترده و نیرومندی که در اختیار دارند ترندهای گوناگون فتنه‌گرها و طراحی‌های بسیار مرموزانه و موثر به جنگ اسلام و جنگ نظام جمهوری اسلامی ایران پرداختند در همه زمینه‌ها امروز این وظیفه و وظیفه خیلی سنگینی است که شما عزیزان بر دوش کشیده‌اید و تقدیر الهی چنین قلم خورده که ما و از شما در این آزمون بزرگ الهی در نظام مقدس جمهوری اسلامی در برابر این آزمایش الهی این امتحان بزرگ قرار بگیریم همه مسئولیت‌های حکومت اسلامی و مدیریت‌ها یک آزمون سخت است ولی مدیریت قضایی کار قضاوت از همه آن مسئولیت‌ها سخت‌تر است آزمون سخت‌تر است حساستر است نیاز به همان‌چیز که اشاره کردم تقوای بیشتر تعهد بیشتر و علم و دانش بالاتر بصیرت حکمت درایت و احتیاط بیشتر و اجتناب از خیلی مسائل امتناع از خیلی امور تحفظ از خیلی امور و خودگیری و کف نفس از مسائلی که برای دیگران مباح است در این مقام بسیار خطرناک منشاء لرشها است منشأ سقوطهای وهمگین است ما در هیچ بابی مثل باب قضا روایات و احادیث گسترده تحت عنوان آداب قضا، صفات قاضی، آداب دادگاه، شرایطی که باید قاضی مراعات کند نداریم عزیزانی که سروکار دارند کتب فقه که بحمدالله همه شما مستحضرید مراجعه کنید ببینید در هیچ بابی به این اندازه حدیث وجود ندارد و تاکید نشده و حساسیت وجود ندارد برای تمام

که در قانون اساسی در نظام اسلامی در تکلیف شرعی در فقه نورانی اسلام بر عهده و بر گرده حوزه قضایی و قضات قرار داده شده است انشالله... در این راستا هر چه بیشتر خداوند توفیق بدهد بتوانیم خدمت کنیم و تکلیف شرعیمان را با امانت با اخلاص انشالله انجام دهیم و خدای مهربان را از خودمان راضی کنیم قلب مقدس امام زمان (عج) را از خودمان راضی کنیم روح مقدس امام خمینی (ره) را از خودمان راضی کنیم مسئولان بزرگ نظام و مقام معظم رهبری مردم عزیز و شریف خودمان را که واقعا مردم بی نظیری هستند در این زمان که هر چه بتوانیم به این مردم عزیز خدمت کنیم کمتر از حق و حقوق آنها است لذا همان طور که گفته شد بسیار مسئله مهمی است بسیار حساس است و خطیر است ضمن اینکه اگر درست انجام شود مقام بالایی دارد شخصی که بتواند در این بخش درست به تکلیف شرعی خودش عمل کند مقام انبیاء و اوصیا و اولیای الهی را دارد ثواب عظیمی دارد اگر بتواند حکم درست را پیاده کند حقوق مشروع مردم را احیا کند به تظلمات آنها درست و صحیح و صادقانه و مخلصانه و دقیق پاسخ بدهد و رفع کند هیچ عملی شاید به این اندازه در مسائل دینی و قرآنی ما پر اهمیت نیست و فلسفه بعثت انبیاء، خلافت انبیاء همین بوده است که بتوانند عدالت را در جامعه بشریت اجرا کنند حقوق حقی را احیا کنند ظلم را رفع کنند حق را به صاحبان حق برسانند امنیت را برقرار کنند شرایط ارتقاء و احیای ارزشهای الهی را در جامعه شکل بدهند و مقدّماتش را

الحمد لله رب العالمین الصلاة والسلام علی سیدنا و نبینا ابی القاسم مصطفی محمد (ص) قال الله العظیم فی کتابه ان الله یامرکم ان تودوا الامانات الی اهلها و اذا حکمتم بین الناس ان تحکموا بالعدل بنده هم خیر مقدم می‌گویم به همه عزیزان و میهمانان عزیز، قضات و مدیران قضایی و کارمندان عزیز که به این جلسه بسیار صمیمی و با شکوه تشریف آوردید از بیانات بسیار ارزنده ریاست محترم دادگستری استان تهران بهره مند شدیم نکاتی را که ایشان در این گزارش اشاره فرمودند بسیار خوب و همان دغدغه‌ها و مسائل اصلی و مورد نظر و توقع مردم از دستگاه قضایی است نکته بسیار خوبی که توجه من را به خود جلب کرد این بود که ایشان به مسائل پشتیبانی، عمرانی و بودجه‌ای و امثال اینها پرداختند، در مسائل اصلی و اهداف مقدس و بلند و مسئولیت‌های عظیم و مهم دادگستری توجه کردند و اینها را آمار دادند و بیان داشتند همین درست است مسائل پشتیبانی و مالی آنها یک زمینه دیگر و مجال دیگری دارد در این قبیل همایش‌ها و جلسات آنچه که اولویت دارد و مهم است همین مسائل است امیدواریم خدا ایشان و شما عزیزان را بیش از پیش موفق کند و همتی دهد تا در این راستا هر چه بیشتر بتوانیم اهداف بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را در رابطه با اجرای عدالت، احقاق حقوق عامه، حل مشکلات مردم و تظلمات و اشکالات آنها، ایجاد امنیت‌های قضایی و امنیتی اجتماعی و اخلاقی و مسائل حساس و اساسی و بلندی

شرعی از نظر مسئولیت پذیری از نظر اجتماعی بالاخره دو طرف دعوی اگر هر دو ناراضی نباشند حداقل یکطرف ناراضی است پرونده های سخت و پرونده هایی که مسائل مهمی را در بر دارد خیلی ها ذی نفوذند موجهند فشار می آورند هیچ کاری به اندازه کار قضایی سخت نیست این مهم در همه نظامهای قضایی دنیا ثابت شده است و در همه جا برای دستگاه های قضایی و قضات و کارمندان مربوطه ویژگی های خاصی قائلند در همه نظام ها که متأسفانه در نظام ما این مسئله کمتر مورد توجه قرار گرفته تشویقهای اخیر انجام شده که هنوز خیلی فاصله است تا آنچه مطلوب است ما قطعاً لازم داریم در آموزشهایمان نه فقط آموزشهای رسمی و کلاسی و یا بحث جزوه ها و انتشارات که بسیار خوب است و لازم است ولی این کافی نیست آموزش این قبیل مقلوه ها که مربوط می شود به رفتار آدمها و سلوک انسانها و سیر و سلوک انسانها و اینها تبدیل می شود به تزکیه انسانها در این جایگاه خاص و جایگاه بسیار ویژه فرهنگ اسلامی ما نیاز به آن متدها و شیوه های مناسب خودش دارد شیوه های آموزشی که در حین کار انسان را آموزش بدهد شیوه های زنده، تربیتی و موثر که در همه لحظات این قاضی، دادگاه، این دفتر، این شعبه، دفتر شعبه، مدیر کل همه را مدام توجه بدهد که اینجا آن ارزش اسلامی و ایده اسلامی در اینجا تبیین است این است او خودش ببیند که کارهای روز مره ای که در آن شعبه دارد انجام می دهد... آموزشهای زنده و پویا و مستمر از قبیل منتهایی که همیشه انسان را تذکر بدهد خود به خود تذکرش بدهد هر کجا خدای ناکرده یک حقی را ناحق کند غفلت کند، بی توجهی کند یک پرونده ای را بلا تکلیف بگذارد یک وقتی را بی خود تمدید کند اطاله ای را ایجاد کند یک چیزی اینجا نشان داده شود که بفهمد این خلاف اسلام است اگر حقی پایمال شود این همان "لا یجلس الالبی او وصی او شقی" و "الا شقی جهنم" است این شقاوت می آورد این را ببیند دنبال شیوه هایی بروید مخصوصاً آنهایکه مسئولیت هایی را در این بخش دارند راهش را پیدا کنید در دنیا این تکنیک ها خیلی زیاد است ببینید اسلام چگونه نیرو هایش را تقویت کرده به یک سری مسائل اکتفا نکرده هر روز به هر مناسبت؛ از همه زندگی انسان در همه زندگی انسان یک چیزهایی را تعبیه کرده که انسان متذکر شود به یاد خودش بیاورد نمازها اینها تذکراتی است که انسان در هر روز مدام خودش را شستشو می دهد در این اوقات پنجگانه نماز مدام متذکر می شود توجه می کند حال مستحبات دیگری در شریعت ما آمده در مناجات کلیه امور مدیریتی و سیاسی و قضایی را باید خودمان داشته باشیم فکر کنیم که چگونه دادگاههایمان را آرایش بدهیم مجلس دادگاه را آرایش بدهیم که اینها قاضی را، باز پرس را، دادیار را، مدیر دفتر را همه را همیشه به یادشان بیاوریم به مناسبت فکر کنید کارشناسی کنید رشد پیدا می کنید که چگونه، در خلال کار انسان باید تربیت بشود سیر و سلوک و ارزشها را پیدا کند و این راه را طی کند اینکه از

همه کناره بگیرد بنشیند در منزل آن سیر و سلوک که به معنی کاملش نیست ممکن است در یک سطحی در یک کار مقدماتی مثلاً عزتتی هم بگیرد ولی راه و روش سلوک اسلامی اینگونه نیست سیر و سلوک انبیا و اوصیا این بوده که در میدان کار سیر و سلوک داشته اند در بحبوحه کارهای سیاسی اجتماعی نظامی سیر و سلوک داشته اند مولا (ع) در جبهه جنگ نشان می دهد قضیتهای الهی را که چگونه باید با دشمن برخورد کنیم چه بکنند و چه نکنند اینها در تاریخ ثبت است در اوج قدرت و حاکمیت زهد خودش را نشان می دهد اون سیر و سلوک اسلامی است اگر کنار برود که زحمتی ندارد آن زهد، زهد آنجاست که در قله قدرت این قدرت گولش نزند و زهدش را از او نگرد اینجا سیر و سلوک و زهد الهی است و نه تنها ما همه دنیا عاشق مولا (ع) هستند زیرا این را در قله حاکمیتش نشان داد آنهاهم در حد اعلا هیچکس قدرت نشان دادن آنهاهم قدرت را ندارد ما هم همینطور قاضی در منصب قضاوت اختیاری بهش دادند بتواند قضاوت کند این خیلی مهم است در چه بالایی قدرت است قدرت خیلی مهمی است مخصوصاً وقتی پشت طرفهای دعوی مسائل جاذبه دار باشد دعوا مبلغش بالا باشد کسانی که طرف دعوا هستند قدرت مالی بسیار بالایی داشته باشند بتوانند آن قاضی را و سوسه کنند به قاضی فشار بیاورند اینجا مشخص می شود آن قاضی چه قدر آن ارزشها را دارد این سیر و سلوک ما است این سیر و سلوک اسلامی است خوب اگر او قاضی نبود به این سیر و سلوک نرسیده بود خیلی راحت به خدای ناکرده این رشوه گیری را داشت اینجا مشخص می شود اینجا می تواند آن سیر خودش را نشان بدهد اراده خودش را نشان بدهد زهد واقعی خودش را نشان بدهد حقانی بودن خودش را عادل بودن خودش را اینجاها می تواند نشان بدهد و واقعاً وصی بودن ولی الله بودن را در این جاها می تواند نشان دهد و لذا تاکید آموزش این قبیل مسائل باید اینگونه باشد دوستان توجه کنند معاونت آموزش حضور دارد در این جلسه انشالله در رابطه با این مطلب فکری کنید بررسی کنید طرحهای اینگونه را خود دادگاه های ما خود دادرهای ما شعب ما دفاتر ما مجتمع های قضایی ما همه جوری تنظیم شوند و مسائلی درونشان تعبیه شود که در و دیوارش مذکر به خدا باشد به الله توجه بدهد به ارزشها توجه بدهد تهدید از سقوط و اهمال و ظلم خدای ناکرده مسامحه ای که مسامحه در اینجا فرق می کند عرض کردم اینجا حد وسطی نیست یا ولایت و نشانه های امامت است یا شقاوت؛ انشاءالله خدا این توفیق را بدهد بنده در نظر داشتم یک سری مسائل را عرض کنم وقت نیست مقدمه ای که آقای آوایی خواندند ما را بدینجا رسانید چند نکته را می خواهم تاکید کنم که در سخنان ایشان بود:

* یکی این مسئله اطاله دادرسی بود که خوشبختانه آساری که داده اند بسیار دلگرم کننده است معمولاً وفتهای میانگینی که ایشان فرمودند یک چیزی حدود

حرکات قاضی و سکنتات او دستور داده شده در اداب قضا نحوه برخوردش، نشستش در دادگاه، توجهش، نگاهش، صحبتش، وضع داخلی اش وضع خارجی اش جایی که می خواهد قضاوت کند علنی بودن دوری جستن از هر چیزی که شائبه دارد شائبه ایجاد می کند علاوه بر آن صفات اصلی که بدون آن صفات در آن شرایط اصلاً شایستگی تصدی در این مقام را ندارد آنقدر این منصب با اهمیت و حساس است که امام (ره) می فرماید: این مجلس، مجلس انبیا و اوصیای الهی است اینقدر باریک است این راه که حد وسط ندارد بعضی مسائل حد وسط دارد اینجا تعبیر شده که حد وسط ندارد یا شقاوت است یا ولایت است در راه قرب الهی و لذا می فرماید: "لا یجلس الالبی او وصی او شقی" این حد وسط نیست اگر نبود از آن دو تا شقی است در روایات دیگر تعبیر شده "الا شقی جهنم" که همدمان دیده ایم و شنیده ایم یعنی چی؟ همه شقی بگویند کار خیلی حساس است این راه این مجلس اینچنین راهی است حد وسط درونش نیست امین هم نیست آدم بتواند درونش مانور بدهد بگوید خوب این کار را می کنیم تا ببینیم چه می شود چون سر و کارش با حقوق جامعه و مردم است با ناموس الهی است در زمین با شریعت خداست با چیزی است که خیلی نزد خدا عزیز است تمام اولیا و این شهداها برای این بوده حالا اگر خدای ناکرده بخواهیم در آن خیانت کنیم خیلی عظیم است اینجا راهش خیلی باریک نشان داده شده در روایات و فرهنگ اسلامی و دینی ما بنابراین خیلی واقعاً باید توجه داشت یکی از مسائلی که انشالله بخش آموزش و ستادی باید توجه کند و دارد می کند همین است ما واقعاً قبل از اینکه دانش قضایی را درست یاد بگیریم باید این مسائل را درست بفهمیم و عزیزان، مدیران قضایی و آموزشی مخصوصاً طراحي کنند ما چه کنیم تا بتوانیم همواره قضات عزیز که بحمدالله قضات شیعه و مخلصی هستند با انگیزه های صادقاته و مخلصانه قدم در این مسیر گذاشته اند با نیت و قصد خیر آمده اند این بار سنگین را متحمل شده اند و واقعاً هم پیش از همه دستگاه های اداری کشور دستگاه قضایی دارد تلاش می کند زحمت می کشد بنده قبلاً هم عرض کردم هیچ بخشی از بخشهای اداری یک کشور به اندازه بخش قضایی ما اینقدر زیر این فشار پرونده ها قرار ندارند بسیار سخت است اداره و مدیریت قضایی پرونده و حقوق با این انبوهی که امروز متأسفانه با ورودی پرونده داریم در دستگاه قضایی و علت تجهیزات و علت امکانات هم حجم کار به صورت صعودی بالاست واقعاً طاقت فرسا و قضات عزیز ما همه وجودشان را همه وقتشان را همه وقت خانوادگی خودشان را در خانواده در منزل هم پرونده را دنبال می کنند اوقات فراغت و تعطیلی خودشان را هم به کار میگیرند هم حجم کار بسیار سنگین است و مشابهش را در دستگاه های دیگر کشور نداریم هم کیفیت خیلی پر مشقت است پر دردسر است هیچ کاری پر مشقتتر از کار قضایی نیست از هر نظر از نظر

۳۰ روز الی ۶۵ روز است خوب با اختلاف ، دادگاه هایی که اشاره کردند من می خواهم این را عرض کنم که این درست است و این کار درستی است که انجام شده و این خدمت رسانی خوبی است که شده که این وقتها از ۴ ماه و گاهی هم آمده یکسال آمده به ۲ ماه ولی ما باید به دو چیز دیگر توجه کنیم در بحث اطلاع دادرسی چون واقعا این آمار را میدهند و انسان خوشحال می شود و تشکر می کنیم از همه عزیزان و مخصوصا مدیران ، آنطرف وقتی به خروجی کار نگاه می کنید به مردم مراجعه می کنید یا مردم به ما و مدیران مراجعه می کنند یکی از چیزهایی که هنوز هم تاکید می کنند بحث اطلاع دادرسی است چی شده وقتی از مردم می پرسیم نمی گویند دو ماه می گویند سه سال دو سال شاید کمتر از دو سال هم نگویند مصاحبه های صدا و سیما را دیده اید این اختلاف در چیست ؟ چرا این طوری شده این آمار و قتهایی از وقتهای رسیدگی را نشان می دهد درست هم هست هیچ خلافي در آن نیست مثلا در دادسراها گفتند ۳۵ روز در دادگاه های بدوی گفتند ۵۰ روز ۶۰ روز این درست است ولی اولاً مجموع آنها زیاد است وقتی اینها کنار هم قرار می گیرند چون در یک مرحله که تمام نمی شود حق به صاحب حق داده نمی شود مرحله دوم پشت سرش است مرحله سوم و تجدید نظر شاید دیوان دنبالش باشد مجموعه این مراحل که طی شود طرف به حقش نمی رسد برای او فرقی نمی کند همه اینها را یکی حساب می کند میگوید قوه قضاییه میگوید دادگستری ما را معطل کرده که در سشتس هم همین است چرا چون مجموع این مراحل خیلی زیاد شده باید کاری کرد این مراحل کم شود با همین لوايحي که در آيين دادرسی در حال تدوین است ، دارد سعی می شود به این نکته توجه شود که این مدت کم شود تکرارش از بین برود یکبار بیشتر نشود و تمام شود مثلا یکبار تجدید نظر و تمام این خودش یک مسئله است که در دست تنظیم تبیین لواييح است کوتاه شدن و کم شدن مراحل دادرسی کم شدن این مراحل خیلی مهم است یکی از امتیازات شوراهای حل اختلاف همین است که این مراحل را ندارد این یک رویکردی است که دارد علاج می کند ولی یک کار دیگر هم لازم است در حد کار اداری است دادگاه همانطور که گفتیم ۲۰ روز ۳۰ روز بالاخره وقت می دهد و سر وقت هم جلسه تشکیل می شود و حکم صادر می شود ولی وقتی حکم صادر شد از مرحله دادسرا باید برود دادگاه یا از دادگاه برود تجدید نظر این انتقال از یک مرحله به مرحله دیگر خیلی طول می کشد در مسیر اداری طول می کشد این شرایطی که لازم دارد ابلاغ و امثال اینها خواستن دادخواست و غیره طول می کشد اگر استعلام ها و امثالهم که جنبی است و خیلی ربطی به اصل حکم و رای ندارد و اداری است اینها را ارزیابی کنید متأسفانه در دستگاه های اداری ما این نقص را دارد در یک مجتمع در یکجا ما در حوزه ریاست خودمان اتفاق افتاده یک چیزی از این واحد به واحد دیگر که کنار اوست یک ماه طول کشیده تا این نامه اینجا تمام شود و برسد به او یک ماه طول کشیده

این فیلتر ها و سیرهای اداری که ما درست کرده ایم متأسفانه کار آمد نیست در دفتر خود مدیران دقت کنید نامه ای می خواهید به جایی برسد چه مقدار طول می کشد در عصری که اینقدر این مسائل با تکنیکهای جدید آسان شده لحظه به لحظه همه مسائل در جهان پخش می شود با استفاده از فناوری و تکنولوژی هایی که دنیا را پر کرده خیلی راحت از اینور دنیا به آنور دنیا در مسائل اقتصادی در مورد قیمت نفت همه می فهمند در این دنیا با تکنیک هایی که تولید شده خیلی راحت ولی ما هنوز مانده ایم در چرخشهای اداری قدیم خودمان دستی و ثبتهای دستی و در نوبت فرار دادن و جواب فرستادن و جواب خواستن و . . . اینجاست که خیلی از این اطلاع های جمعی شکل می گیرد او می گوید آقا شما درست می گویند ۳۰ روز ۴۰ روز ولی ما باید دو سال ، سه سال پشت درب این تشکیلات دادگستری بمانیم تا به حضان برسیم ببینید این راه ها کجا است شما از مجموع این آمارها را بگیرد ۳۰ روز در ۶۰ روز در دادگاه بدوی ۵۰ روز هم در دادگاه تجدید نظر ؛ اینها را اگر با هم جمع کنید می شود دو ماه سه ماه با بقی از کجا می آید این را پیدا کنید در مجموع زمانهایی که گفتید باید پرونده تمام شود چرا می گویند دو سال سه سال به ما می گویند سه سال طول کشید من به حکم برسم این سه ماه را از سه سال کم کنید ما بقی ماهها کجا شده چرا چند ماه دیگر لازم شده ؟ شما که می گویند دو سه ماه و تمام شد این سی و سه ماه را ببینید کجا رفته اینها را از میان ببرد اطلاع دادرسی اینطوری باید دنبال شود باید کارشناسی کنیم و حل کنیم مشکلتش را .

* یکی هم این است که دومی مهمتر است کار ما است کار مدیران ما است قانون نمی خواهد مشکل اداری و مشکل تشکیلات است مثلا نداشتن تشکیلات لازم است نداشتن تکنیکهای روز است باید ابتکار ببینیم اینها را به کار بگیریم در ادارات قضایی خودمان در دادگستری ها .

* بحث دیگری که من نوشته ام تا بیان کنم بحث شفاف سازی است ببینید یکی از مهمترین راهکارهای نظام و اجرای کارآمد عدالت در جامعه که مردم راضی شود و خدا هم راضی شوند این است که انسان بتواند احساس امنیت قضایی را و احقاق حق را به مردم بدهد تنها حکم به عدل کردن کافی نیست ایجاد احساس به عدالت ، اینکه دادگاه دنبال احقاق حق است دنبال عدالت است دادگاه تحت تاثیر قرار نمی گیرد دادگاه طبق قانون قاطعانه حکمش را صادر می کند از کسی نمی ترسد کارچاق کن در آن تاثیر ندارد فشار روی آن تاثیر ندارد دادگاه وسوسه نمی شود این احساس را باید ایجاد کنیم در جامعه این مهمتر است از اصل عدالت در معنی ما عدالت را اجرا کرده ایم ولی طوری اینکار را کرده ایم که طرف یا جامعه بگویند این ظلم است خیلی بد می شود که متأسفانه دارد می شود در بعضی از پرونده ها ما باید دنبال کنیم شیوه هایی که احساس عدالت را هم ایجاد کند این مسائل زیادی را نیاز دارد یک از رویه هایی که احساس عدالت و امنیت را اینکه

دادگستری عادلانه است دنبال عدالت است عدالتخواه است تحت تاثیر نیست اینکه ما شفاف سازی داشته باشیم در همه مراحل دادرسی مان و آن را نشان بدهیم به مراجعه کنندگانمان دادرسی روشن و شفاف باشد در پستو قرار نگیرد در کیفیت رسیدگی به پرونده دو شکل نشود با یک طرف دعوا طوری برخورد نشود و با طرف مقابل حالتی دیگر از یکی استماع شود و به دیگری اجازه داده نشود به همان اندازه که به یک طرف اجازه می دهید به طرف دیگر هم اجازه بدهید برخورد کریمانه باشد بارها من عرض کردم در روایتی دیده ام و در مسائل شیعه هست می بینم شرح قاضی رفت در منزل نشست یک چند روزی در منزل مشغول قضاوت شد به مولا که خبر رسید فرستاد دنبالش گفت حق نداری در منزل و پستو بنشین و قضاوت کنی باید بروی در مسجد آنجا هم تو متهم می شوی هم مردم ناراضی می شوند بیا در مسجد و تا همه ببینند قضاوت را در منزل که میروی متهم می شوی اجازه نداد برود در منزلش به پرونده ها رسیدگی کند و حکم صادر کند ما در روایتمان داریم قاضی حق ندارد در طول دادگاه مشورت کند با یک طرف دعوا یا در گوشش چیزی بگوید نمی شود بیاید بیرون هر چه می خواهد بگوید این نمونه است مسائل دیگری هم هست این یک شکل کار است یعنی هرگونه تماس یکطرفه که طرف دیگر مشکوک شود این نکند دارد در شوه پیشنهاد می کند نکته حرف خلافي را می خواهد جا بیندازد خوب آنطرف شک می کند متهم می کند قاضی و حکمش را خیلی راحت متهم می کند حقش هم هست همه باید علنی حرف بزنند تماسی گرفته نشود اینقدر از این آداب آمده که هر کدامشان مجموعه ای از آیین دادرسی می تواند باشد یکی از اصحاب امیرالمومنین (ع) آمده بود میهمان ایشان شده بود شامش را که خورد گفت من پرونده ای دارم و دنبال پرونده ام آمده ام با کسی دعوی دارم تا گفت دعوا دارد مولا فرمود برو بیرون گفت چرا گفت پیامبر اکرم (ص) فرموده : حاکم حق ندارد یکی را دعوت کند به منزلش میهمانش کند چون متهم می شود دیگر نمی تواند دفاع کند از خودش تمام این موارد آمده رسیدگی عادلانه رسیدگی روشن بدون هر گونه ادعا و حتی در کیفیت صدا کردن اینها برای شما تکرار است ولی واقعا با عمل به آنها خیلی فاصله داریم مولا(ع) به آن یهودی که سر زره با هم اختلاف داشتند آمدند پیش همین شریح قاضی که منصوب خودش بود بهشان گفت یا ابالحسن تند شد گفت چرا او را با اسم کوچک صدا می زنی من را با کنیه که احترام است در ادبیات عرب این ظلم است در قضاوت او خلیفه است همانطور که به او اسم کوچک میگوئی من را هم اینگونه صدا بزن به من بگو یا علی حق نداری بدو بگویی حسن به من بگویی یا ابالحسن آیا قضاوت ما اینگونه است ؟ این بحث شفافیت ، بحث دور شدن از هرگونه اتهام این یک مسئله بسیار اساسی است در همه متون ما روایات ما روی این مسائل تاکید شده در فرهنگ غنی ما مخصوصا این را باید احیا کنیم که خود به خود آرایش

این بحث شفافیت، بحث دور شدن از هرگونه اتهام این یک مسئله بسیار اساسی است در همه متون ما روایات ما روی این مسائل تاکید شده در فرهنگ غنی ما مخصوصا این را باید احیا کنیم که خود به خود آرایش دادگاههای ما اینطور باشد

دادگاههای ما اینطور باشد دفاتر شعبه ها خیلی نظارت باید روی آنها انجام بگیرد جوری که طرف دعوا ببیند با طرف دیگر خیلی رفیق و شفیق می روند دم در استقبال می کنند و به طرف دیگر اصلا جا ندهند که بنشینند این شفافیت ها، این آرایش قضایی، این آداب قضایی اسلامی است این آیین دادرسی اسلامی است و در هر مجتمعی به نظر من لازم است که یک واحد مخصوص شکایات مراجعات مردمی داشته باشد علنی و قوی هر کس از هر شعبه شکایت دارد بگوید آقا در این شعبه از دفتر این شعبه به من اهانت شد البته با حکمت و درایت و دقت نه با قبول هر حرفی بررسی کنند رفت و آمدهای و کلاء و غیره باید زیر نظر مسئولین آن مجتمع قرار بگیرد اینها آن مشخصاتی است که مطلوب قضا و نظام قضایی اسلامی است و ما باید اینها را احیا کنیم عرض کردم امروز با وسایل و فناوری جدید فوق العاده ای که در اختیار ما هست خیلی راحت می توانیم آنها را کنترل کنیم این نظارتها را این مسائل را جا بیندازیم .

* قضات باید خیلی حساس باشند هم نسبت به زیر مجموعه و دفترشان که چشم بسته هر چه مدیر دفتر تنظیم کرد و آورد امضاء نشود و باید روی همه اینها نظارت کند و با دیده تفحص و دقت نگاه کند نه با دید تسلیم مطلق اینها حق مردم است ناموس مردم است اموال مردم است که یک شاهی آن آدم را بدبخت می کند در دنیا و آخرت اینکارها شوخی نیست ما عادت کردیم نشستیم ایم این پشت مدام حکم داده ایم فکر می کنیم این کار مثل ما بقی کارها است این کار مثل ما بقی کارها نیست عزیزان من، بنده یک مرجع تقلید را دیدم حکمی می خواست بدهد دستش لرزید دیگر نتوانست ادامه بدهد خیال می کنید این کارها شوخی است مرجع تقلید لرزید آخر هم آن مرجع نتوانست حکم بدهد خیلی راحت ما می گوئیم این را ببندید این را بگیرد این مال این، این مال او خیلی دقت کنید به همه چیز شک کنید و تایقین حاصل نشده که این درست است این را دفتر داده او نوشته و... دقت کنید روی اینها نظارت کنید روی زیر مجموعه های خودتان خیلی امروز در پرونده ها بازی میشود با قلمی که می برند حق را باطل جلوه می دهند واسطه هایی که قرار می گیرند فشارهاییکه از مسئولین و غیره و بعضی از مدیران دستگاه های قضایی دیگر خوب خیلی از ترندها و نیرنگ هایی که پیش می آید قبلا رفت جای دیگر نشده حالا آمده اینجا قاضی باید همه اینها را احتمال بدهد تماس بگیرد گول نخورد خوش باوری نداشته باشد در این مسائل، مسائل شبکه ای بشود اگر کسی دو جا یا سه جا پرونده داشت اصلا بخواهد اگر کسی متهم است ببیند این در جاهای دیگر پرونده ای دارد یا ندارد بعد حکم صادر کند خیلی نظرش عوض می شود اینجوری که در حد یک پرونده خیلی سریع حکمی بدهند و وقت را کیم کنند تا از سه ماه برسد به دو ماه این کم کردن وقت مفید نیست تضییع حقوق است ما وقتها را کوتاه کنیم ولی بررسی ها به حق باشد خیلی از موارد دیده شده که قاضی را گول زده اند خود قاضی گفته که من

در اینجا اشتباه کردم چرا؟ اینقدر ما در اعمال ماده ۲ مواردی را داریم که قاضی گفته من اشتباه کردم یعنی چی؟ یعنی او را به اشتباه انداختند خیلی قاضی باید در این مسائل دقت کند نظارت روی پرونده ها به همه پرونده ها یکجور نگاه نشود برای پرونده های مهم که پشتش رشوه و فشار و واسطه گری و دلال بازی و مسائل دیگر است اینها مدیریت شود از طرف مدیر مجتمع مدیر این قبیل پرونده ها را بخواهد اخیرا قرار است بخشنامه کنند گفتیم که تنظیم کنند که مدیران هر مجتمعی مسئولیت دارند پرونده هایی که مبلغشان فلان مقدار است پرونده هایی که جنایی هستند... مشخصات پرونده ها را بدهید اینها را واحد ارجاع به هر شعبه ای ارجاع بدهد باید یک نسخه بدهد به دفتر آن مجموعه و رئیس مجتمع تحت عنوان دفتر پیگیری پرونده های مهم مشخص شود این پرونده به کجا ارجاع داده شده کی و کیل این پرونده است طرفین پرونده چه کسانی هستند چه وقتی داده شده هر ماه هر دو هفته یک بار گزارش خواسته شود پرونده های این طوری کنترل شوند مدیران مجتمع نظارت کنند شما مدیران مجتمع ها که مسئول آب و نون و مستخدمین آنها که نیستید شما مدیران قضایی آنجا هستید مدیر قضا یعنی اداره قضاوت نه اداره آب و چای و حقوق و... اینها چیزهایی است که هر کسی می تواند انجام دهد قاضی که نمی خواهد این کارها را انجام دهد ادارات دیگر که بودجه هایشان ده برابر بودجه های ماست بهتر از ما بودجه ها را تقسیم می کنند اگر اسمش را قاضی

گذاشته اند بخاطر اداره قضایی است نه اداره پشتیبانی و مالی و... اینها زشت است که قاضی خودش را در معرض این چیزها قرار دهد در مجتمع اداره قضایی اشراف در پرونده ها سیر در پرونده ها این پرونده به کجا می رود چه کسی پشت آن است نه اینکه در پرونده ای حکم صادر شود بعد در مجتمع آقا بزند توی سرش آقا پرونده چرا این طوری شده آقا بیا اعمال ماده ۲ کنیم پرونده ها طبقه بندی شوند پرونده های مهم نظارت مستقیم شود پرونده ها مهم نظارت مستقیم رئیس مجتمع نظارت مستقیم ریاست دادگستری، ریاست حوزه قضایی و دادن گزارش و خواستن گزارش و ببیند چه مقدار جلوی خلافتها و اعمال غرض ها و بلا تکلیف ماندن پرونده های مهم گرفته می شود اینها همه اصول قضاوت اسلام است اینها همه ارکان قضاوت اسلامی است اینها همه واجبات شرعی است شوخی بردار نیست ما اینجا هر چه مسامحه کنیم مسئول هستیم من به آینده خودم مشکوکم من که حکم نمی دهم ولی میترسم شاید مسامحه ای کرده باشیم شاید کم گفته ایم حقوقی تضییع شده که اگر می کردیم حقوقی تضییع نمی شد یقینا یقه من را می گیرند روز قیامت شوخی نیست می گیرند یقه شما را هم می گیرند این هم یک بحثی است بحثهای دیگر را میگذاریم برای جلسات بعد وقت عزیزان را نگیریم عذر خواهی می کنم خدا انشالله به ما و شما این توفیق را بدهد که بتوانیم به وظایف شرعی خودمان عمل کنیم .
و السلام علیکم ورحمت الله وبرکاته